

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117222493
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4117222493.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátska kancelária Advocate s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnému: K. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., Na E. XX/XX, o vymoženie 77,98 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 12. apríla 2018 č. k. 11Er/809/2017-14 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej ako Exekučný poriadok), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), d) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej ako Zákon o spotrebiteľských úveroch), § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 5, § 54 ods. 1, 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej ako Občiansky zákonník). Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že spísaním zápisnice o návrhu na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom dňa 06. 02. 2017 oprávnený žiadal, aby súd poveril vyššie uvedeného súdneho exekútora vykonaním exekúcie v neprospech povinného a vymožením pohľadávky vo výške 77,98 eura s príslušenstvom. Exekučné konanie sa začalo dňa 06. 02. 2017. Exekučným titulom v tomto konaní bol rozhodcovský rozsudok sp. zn. SRSApA 00094/16, ktorý vydal dňa 30. 06. 2016 Stály rozhodcovský súd zriadeného pri Asociácii pre arbitráž so sídlom v Bratislave, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácie pre arbitráž. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 05. 12. 2016 a vykonateľnosť dňa 01. 02. 2017. Dňa 19. 06. 2017 doručil súdny exekútor Okresnému súdu Nitra žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd prvej inštancie preskúmal exekučný titul z formálnej ako aj materiálnej stránky. Z formálnej stránky sa skúmal či exekučný titul v tomto prípade rozhodcovský rozsudok má všetky formálne náležitosti, ktoré vyžaduje § 40 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len ZoSRK) a z materiálnej stránky, či exekučný titul v tomto prípade rozhodcovský rozsudok má splnené všetky hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu, a to napríklad jeho rozpor s právom, t.j. dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi a podobne. Exekučný súd uviedol, že je vždy povinný skúmať, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie je skutočne exekučným titulom v zmysle Exekučného poriadku, najmä či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie, túto podmienku je povinný skúmať ex offico, a to už pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie a prípadne neskôr počas celého exekučného konania. V prípade zistenia nedostatku materiálnej vykonateľnosti je povinný exekúciu aj bez návrhu zastaviť. Predpokladom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následné vydanie upovedomenia o začatí exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia, pričom sa musí jednať o rozhodnutie vykonateľné po materiálnej aj formálnej stránke (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. 06. 2011 sp. zn. 4 Cdo 11/2011). Toto oprávnenie a

zároveň aj povinnosť exekučného súdu potvrdil Najvyšší súd SR aj v ďalších rozhodnutiach, napr. 3 Cdo 146/2011 a 6 Cdo 143/2011. Exekučný súd má tak právo skúmať rozhodcovskú doložku/zmluvu a rozsudok rozhodcovského súdu tak nevytvára prekážku rozhodnutej veci. Uvedené opätovne konštatoval aj Najvyšší súd SR. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 05. 12. 2012 sp. zn. 6Cdo 135/2012: „Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku, je materiálne vykonateľný.“ Prvoinštančný súd v zmysle vyššie citovaného preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ich súlad, resp. rozpor so zákonom a dospel k záveru, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia nemožno vyhovieť. Prvoinštančný súd pri preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia, návrhu oprávneného, exekučného titulu a priloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zistil, že oprávnený s povinným uzavrel dňa 29. 05. 2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 404201296, na základe ktorej poskytol oprávnený povinnému úver vo výške 350,- eur. Povinný sa zaviazal vrátiť uvedenú čiastku oprávnenému spolu s príslušným poplatkom vo výške 346,- eur do 16. 05. 2014. Táto zmluva má povahu spotrebiteľskej zmluvy s poukazom na znenie § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka účinného od 01. 01. 2008, ako aj na znenie § 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Prvoinštančný súd posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský aj s ohľadom na predmet činnosti dodávateľa na výpise z OR, ako aj vzhľadom k tomu, že súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že oprávnený v obdobných prípadoch vystupuje opätovne. Súd ďalej uviedol, že je nepochybné, že povinný je a aj v čase uzavretia zmluvy bol spotrebiteľom, nakoľko z obsahu spisu nevyplýva, že by povinný pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nesporebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nesporebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nezbudujúcou odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť - resp. nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto povolaním, či predmetom činnosti odberateľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. Oprávnený (ako veriteľ) nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali opak. S poukazom na interpretačné ust. § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t. j. že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na oprávnenom (ako veriteľovi). Na základe uvedeného mal prvoinštančný súd jednoznačne preukázané, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné okrem ustanovení všeobecných obchodných podmienok, na ktoré sa odôvodnenie rozsudku odvoláva aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku, bez ohľadu na dohodu strán. Súd prvej inštancie mal riadne preukázané, že súčasne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere bola uzatvorená aj rozhodcovská zmluva. Podľa názoru prvoinštančného súdu bolo však uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy, ako podmienka uzatvorenia zmluvy, ktorú oprávnený používa v prípadoch rovnakého druhu a neurčitého počtu, pre neurčitý okruh spotrebiteľov, neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Ďalej uviedol, že táto zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tým že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Napokon, ani doložka umožňujúca dodávateľovi výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Podľa názoru prvoinštančného súdu, už len tieto skutočnosti bolo možné považovať

za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy, vzhľadom na zásadný dopad tejto zmluvnej podmienky na vzťahy medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Takto formulovaná zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Rozhodcovská doložka v rozhodcovskej zmluve je neprijateľná, pretože núti spotrebiteľa sa podrobiť výlučne rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie svoj názor o neprímeranej povahe rozhodcovskej doložky oprel aj o judikatúru Európskeho súdneho dvora (C-240/98, C-168/2005, C-243-2008), pričom taktiež dodal do pozornosti rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-40/2008 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira, v ktorom bola riešená otázka, ktorá sa týkala smernice 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v tom zmysle, že súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí i bez návrhu uplatniť neprímeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve. Zo záveru tohto rozsudku vyplynula povinnosť exekučného súdu prihliadnuť aj z úradnej moci na neprijateľné podmienky upravené v rozhodcovskej zmluve. Nekalú povahu rozhodcovskej doložky a rozhodcovskej zmluvy súd má preskúmať v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Rozhodcovský súd ako z predmetného rozhodcovského rozsudku vyplýva absolútne opomenul aplikovanie príslušných kogentných vnútroštátnych a európskych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa. Rozhodcovský súd veľmi starostlivo posúdil postavenie a podnikateľské riziko oprávneného, avšak ochrane spotrebiteľa ako v zmluvnom vzťahu slabšej strany náležitú pozornosť nevenoval. Prvoinštančný súd ďalej uviedol, že rozhodcovská zmluva spolu so zmluvou o úvere má charakter štandardnej formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený používa s vopred neurčitým počtom spotrebiteľov v zmluvných vzťahoch. Nakoľko bola rozhodcovská zmluva navrhnutá vopred, teda ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu, ktorej podstatu spotrebiteľ nemohol ovplyvniť, nebolo možné považovať takúto rozhodcovskú zmluvu za individuálne dojednanú. V čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy ešte medzi účastníkmi neexistoval z uzavretej zmluvy žiadny spor. Takýmto spôsobom sa pred vznikom akéhokoľvek sporu s oprávneným bez primeraného dôvodu povinný vopred vzdal svojich práv uplatniť svoje nároky alebo brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Je síce pravdou, že niekedy rozhodcovská zmluva dáva dlžníkovi právo obrátiť sa v spore s veriteľom aj na všeobecný súd, avšak toto právo je len formálne, pretože je obmedzené iba do doby, kým nepodá veriteľ návrh na prejednanie sporu na rozhodcovský súd. Z rozhodovacej praxe exekučného súdu je zrejmé, že v prípade spotrebiteľských úverov je to výlučne veriteľ, kto iniciuje rozhodcovské konanie proti dlžníkovi - spotrebiteľovi. V prípade, ak si veriteľ vynúti od spotrebiteľa prijatie rozhodcovskej zmluvy (uzatvorená spolu so zmluvou o úvere v ten istý deň), nadobudne tak voči spotrebiteľovi neprímeranú výhodu v tom, že sám môže určiť, kto s konečnou platnosťou ich spor rozhodne. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v Rozhodcovskej zmluve ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. Rozhodcovskú zmluvu uzavretú medzi dodávateľom a spotrebiteľom, na podklade ktorej veriteľ - dodávateľ iniciuje voči spotrebiteľovi rozhodcovské konanie, a ktorá nebola dojednaná individuálne po vzniku sporu medzi účastníkmi zmluvy, súd prvej inštancie považoval za neprijateľnú (nekalú) podmienku v spotrebiteľskej zmluve a z toho dôvodu za absolútne neplatnú, pretože poskytuje veriteľovi neprímeranú a nedôvodnú výhodu voči dlžníkovi spočívajúcu v tom, že môže vopred určiť súkromnoprávny subjekt, ktorý bude rozhodovať prípadný spor so spotrebiteľom a vylúčiť tak ochranu práv spotrebiteľa všeobecným súdom. V zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je takáto rozhodcovská zmluva neplatná, a teda bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. Súd prvej inštancie vyššie uvedené skonštatoval s poukazom na Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2012 č. k. 6 Cdo 1/2012. Najvyšší súd SR judikoval: „rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie, či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je

odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. K povinnosti spotrebiteľa namietať platnosť rozhodcovskej doložky v rozhodcovskom konaní Najvyšší súd SR doplnil, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa."

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal oprávnený prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie, keďže podľa oprávneného rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP) a zároveň súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP). Nesprávne právne posúdenie veci videl v tom, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval (podobne rozsudok Najvyššieho súdu SR spisová značka 3Cdo 70/2003). Oprávnený mal za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov (Exekučný poriadok) a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. V tejto veci poukázal na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. (o rozhodcovskom konaní). Ďalej uviedol, že súd v prejednávanej veci okrem už spomínaného ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Mal za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale oprávnený mal za to, že citované ustanovenie súd nesprávne aplikoval. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených podkladov (exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia a návrh na vykonanie exekúcie) posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu (v prejednávanej veci rozhodcovský rozsudok) tak ako ich vyžaduje ust. § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Oprávnený bol však toho názoru, že v rámci preskúmvania exekučného titulu po materiálnej stránke, nemôže exekučný súd skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera súd v napadnutom uznesení, stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok, a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Exekučný súd sa tak v rámci materiálneho prieskumu musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu (odôvodnenie nemôže zaväzovať účastníkov konania). Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu (keďže nemôže vyplývať z vady konania ako je odôvodnené vyššie). Táto požiadavka materiálnej stránky exekučného titulu vyplýva zo samotnej povahy exekučného konania, kde konajúci súd nemá možnosť inak ako z exekučného titulu sa oboznámiť s priebehom rozhodcovského konania. Uvedená požiadavka znamená, že v rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. Inými slovami povedané, nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti poukazujeme na Nález ÚS SR ÚS 5/2000, uverejnený pod č. 18/2000. V prípade, ak súd na zistený skutkový stav veci aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo Občiansky súdny poriadok, a to hlavne právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Strana exekučného konania sa takto môže vyjadriť k zisteniam exekučného súdu až v odvolaní podanom proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Civilné konanie je však konaním dvojinštančným a postupom súdu v napadnutej veci došlo k pozbaveniu účastníka konania jeho základných práv, a to práva na prejednanie veci. Súd v tomto prípade rozhodoval o otázke, ktorá je kvalitatívne náročnejšia ako otázky, ktoré sa riešia v exekučnom

konaní bez toho, aby mu na to Exekučný poriadok poskytol legislatívny rámec. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (podľa ust. § 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Mal za to, že konajúci súd pri posudzovaní predložených dôkazov nesprávne zistil skutkový stav veci, keďže namietal skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/ rozhodcovská doložka. K uvedenému poukázal na skutočnosť, že oprávnený s povinným uzatváral rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov formou samostatného právneho úkonu a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, a tak zaťažil konanie vadou nesprávne zisteného skutkového stavu. V zmysle článku 2 tejto zmluvy je následne daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, pričom Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. postupuje v súlade so zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle svojho rokovacieho poriadku. Na základe uvedeného oprávnený poukázal na to, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom v zmysle už spomínaného osobitného právneho predpisu, a to zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Zmluvné strany sa v zmysle článku 2 odsek 2, druhá veta dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku rozhodcovskej zmluvy, t.j. povinnému nebola odňatá možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so zmluvou o úvere na všeobecný súd. Vo veci námietky konajúceho súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 odsek 4 písmeno r) zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v zmysle ktorého sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní oprávnený poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci teda konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Na základe vyššie popísaného skutkového stavu veci a jeho právneho posúdenia oprávnený navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 389 CSP napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Povinný vo vyjadrení k odvolaniu oprávneného uviedol, že súhlasí s rozhodnutím OS Nitra sp. zn. 11Er/809/2017-27, ktorý žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

4. Oprávnený vo vyjadrení k vyjadreniu povinného uviedol, že sa pridriava svojho odvolania v celom rozsahu a nesúhlasí s tvrdeniami povinného.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 34 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že exekučné konanie v danej veci začalo dňa 06. 02. 2017, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Bratislava, Vansovej 2, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom: Bratislava, Rusovská cesta 15, IČO: 45 744 971 pod sp. zn. SRSAspA 00094/16 zo dňa 30. 06. 2016, ktorý mal nadobudnúť právoplatnosť 05. 12. 2016 a vykonateľnosť dňa 01. 02. 2017. Súčasťou súdneho spisu bol tiež; exekučný titul, zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 404201296, ktorú účastníci uzatvorili dňa 29. 05. 2013 (ďalej len zmluva o úvere), všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru a rozhodcovská zmluva, ktorú účastníci uzatvorili dňa 29. 05. 2013.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Podľa § 243f Exekučného poriadku ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

9. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v príslušnom znení, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

10. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v príslušnom znení súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného do 31. 03. 2015 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

13. Podľa § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka v platnom znení spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

15. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, a preto sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil len na skonštatovanie a doplnenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby ich odvolací súd bezdôvodne opakoval.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46 zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre

poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadisk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

17. Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013).

18. Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

19. Nemožno preto konštatovať, že by súd prvej inštancie ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvavej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvej inštancie, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k zrušeniu tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej zmluvy súd prvej inštancie len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

20. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil, že právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou o úvere sa subsumuje do kategórie spotrebiteľských zmlúv a správne na predmetný právny vzťah aplikoval právne normy tzv. spotrebiteľského práva.

21. Námetka oprávneného týkajúca sa tvrdenia, že predmetná rozhodcovská doložka je tzv. nevýhradná, uzatvorená formou samostatného právneho úkonu, a že súd prvej inštancie nesprávne posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku je nedôvodná. Odvolací súd v tomto smere konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil a posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to aj v spektre aplikačnej praxe súdov SR (zoznam neprijateľných zmluvných podmienok), ktoré viac krát vyslovili záver, podľa ktorého rozhodcovská doložka, ktorá síce umožňuje výber medzi rozhodcovským súdom a štátnym súdom, ale ak by dodávateľ inicioval (začal) rozhodcovské konanie skôr (ako prvý), dosiahol by nad spotrebiteľom dominanciu, na základe ktorej

by bol spotrebiteľ povinný riešiť spor v rozhodcovskom konaní, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože svojím obsahom a významom konštituuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

22. Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom a s dobrými mravmi, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).